



# ЗМІСТ

## КНИГА ПЕРША

### ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

#### Розділ I

#### Основні положення.....8

#### *Глава 1. Цивільне законодавство України* .....8

Стаття 1. Відносини, що регулюються цивільним законодавством .....8

Стаття 2. Учасники цивільних відносин .....22

Стаття 3. Загальні засади цивільного законодавства .....40

Стаття 4. Акти цивільного законодавства України .....55

Стаття 5. Дія актів цивільного законодавства у часі .....60

Стаття 6. Акти цивільного законодавства і договір .....75

Стаття 7. Звичай .....79

Стаття 8. Аналогія .....85

Стаття 9. Застосування Цивільного кодексу України до врегулювання відносин у сферах господарювання, використання природних ресурсів, охорони довкілля, а також до трудових та сімейних відносин .....96

Стаття 10. Міжнародні договори ..... 108

#### *Глава 2. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків.*

#### *Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків* .....115

Стаття 11. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків ..... 115

Стаття 12. Здійснення цивільних прав ..... 128

Стаття 13. Межі здійснення цивільних прав ..... 141

Стаття 14. Виконання цивільних обов'язків ..... 157

Стаття 15. Право на захист цивільних прав та інтересів ..... 166

Стаття 16. Захист цивільних прав та інтересів судом ..... 176

Стаття 17. Захист цивільних прав та інтересів Президентом України, органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим або органами місцевого самоврядування ..... 189

Стаття 18. Захист цивільних прав нотаріусом ..... 193

Стаття 19. Самозахист цивільних прав ..... 198

Стаття 20. Здійснення права на захист ..... 210

Стаття 21. Визнання незаконним правового акта органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування ..... 215



Стаття 22. Відшкодування збитків та інші способи відшкодування майнової шкоди .....	226
Стаття 23. Відшкодування моральної шкоди .....	265

## **Розділ II**

### **Особи**

#### **Підрозділ 3**

<b>участь держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад у цивільних відносинах .....</b>	<b>298</b>
---	------------

<b><i>Глава 9. Правові форми участі держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад у цивільних відносинах .....</i></b>	<b>298</b>
---	------------

Стаття 167. Правові форми участі держави у цивільних відносинах...	298
--	-----

Стаття 168. Правові форми участі Автономної Республіки Крим у цивільних відносинах.....	298
---	-----

Стаття 169. Правові форми участі територіальних громад у цивільних відносинах.....	299
--	-----

<b><i>Глава 10. Органи та представники, через яких діють держава, Автономна Республіка Крим, територіальні громади у цивільних відносинах .....</i></b>	<b>299</b>
---	------------

Стаття 170. Органи, через які діє держава у цивільних відносинах...	299
---	-----

Стаття 171. Органи, через які діє Автономна Республіка Крим у цивільних відносинах.....	299
---	-----

Стаття 172. Органи, через які діють територіальні громади у цивільних відносинах.....	299
---	-----

Стаття 173. Представники держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад.....	300
--	-----

<b><i>Глава 11. Відповідальність за зобов'язаннями держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад .....</i></b>	<b>300</b>
---	------------

Стаття 174. Відповідальність за зобов'язаннями держави.....	300
---	-----

Стаття 175. Відповідальність за зобов'язаннями територіальних громад.....	300
---	-----

Стаття 176. Розмежування відповідальності за зобов'язаннями держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад та створених ними юридичних осіб .....	300
---	-----